

ДЕТСКА ГРАДИНА „ЛИЛЯНА ДИМИТРОВА” с. ЕНИЦА

УТВЪРЖДАВАМ:.....

Ели Йорданова
Директор на ДГ „Л. Димитрова“
Заповед № 124 / 14.09.2020г.

ПРОГРАМНА СИСТЕМА

ЗА РАЗВИТИЕТО НА ДЕТСКА ГРАДИНА „ЛИЛЯНА ДИМИТРОВА” с. ЕНИЦА

Съгласно чл. 70, ал.1 от Закона за предучилищното и училищното образование процесът на предучилищното образование е подчинен на прилагане на програмна система като част от стратегията за развитие на учебното заведение, което извършва задължително предучилищно образование, и което съответства на изискванията на Държавния образователен стандарт за предучилищно образование. Програмната система е цялостна концепция за развитието на децата с подходи и форми на педагогическо взаимодействие, подчинени на обща цел.

I. МИСИЯ

1. Утвърждаване на съвременни иновационни модели на възпитателно - образователна дейност в детската градина, които да осигуряват максимално развитие на детския личностен потенциал, създават възможности за пълноценна социална реализация на детето и развитие на способностите му в процеса на възпитание и обучение;
2. Поставяне основите в личностното развитие на децата, съхраняване на националната и културна идентичност на децата, формиране на децата като личности, притежаващи богатство от широки интереси, знания, умения, компетенции да взаимодействват с околните.
3. Превръщане на ДГ „Лиляна Димитрова“ с. Еница в желано и любимо място за децата, с подходящо организирани пространства за игра, познание и общуване, място за сътрудничество между учители, родители и деца.

II. ВИЗИЯ

Утвърждаване в общественото пространство на ДГ "Лиляна Димитрова" с. Еница като модерна гъвкава, конкурентна и необходима предучилищна институция, като среда за социално-културна, възпитателна и образователна работа, като център за творчество, като съмишленник и партньор на деца, родители и учители чрез:

- осигуряване на условия за социален и емоционален комфорт, психическо, физическо и творческо развитие на децата от двете разновъзрастови групи;

- гарантиране на личностно-ориентиран и резултативно обоснован възпитателно - образователен процес в педагогическото взаимодействие;
- водене на постоянен конструктивен диалог, с доверие и подкрепа на родителите в името на децата.

III. ЦЕННОСТ

1. ФОРМИРАНЕ НА НАЦИОНАЛНО САМОСЪЗНАНИЕ

Формирането на национално самосъзнание е важна цел, която не може да се постави в рамките на определен период от време. Изграждането на тези черти в детската личност е цялостна дейност, която обхваща още при първите му стъпки в детското заведение и трябва да продължи при постъпването му в училище. За тази цел са много важни помощта и сътрудничеството и на семействата, които се опитваме да спечелим като свои партньори.

Възпитаването на родолюбиви чувства и национално самосъзнание се осъществява чрез разнообразни форми и дейности, като стремежът е да се разширяват и задълбочават впечатленията и преживяванията на децата. Национални празници, народни празници, велики български исторически личности, занаяти, произведения на българския фолклор и т.н. – всичко това са аспекти от бъдещата дейност на детското заведение, които ще допринасят за активното съприкосновение на децата с българското, укрепване на националното им самосъзнание и ще ги направят горди със своята национална принадлежност.

Стремежът към формиране на национално самосъзнание е част от ежедневната работа на педагогите. То може да се осъществи и с посещения на музеи, изложби и паметници на национални герои, с изучаване на народни танци, със срещи с творци на българското изкуство, както и с организиране на специални празници по повод на традиционни български народни обичаи.

2. ЕКОЛОГИЧНОТО ВЪЗПИТАНИЕ

В ДГ „Лиляна Димитрова“ с. Еница приоритет ще бъде редовното излизане сред природата съвместно с родителите. При тези излизания, освен търсене на оздравителен и закалителен ефект, ще се работи и по посока на екологичното възпитание и възпитаване на любов към природата и туризма.

- Наблюдаване в естествени условия на природни обекти;
- Проследяване развитието на някои от тях чрез неколкократни посещения на едни и същи места и откриване закономерностите в тяхното развитие;
- Наблюдаване промяните на климата през различните сезони и влиянието на тези промени върху развитието на растенията и животните;
- Развиване физическите качества на децата чрез упражняване на основните двигателни дейности в естествени условия сред природата на подходящо избрани безопасни места;
- Развиване на качествата наблюдалност, съобразителност, бързина на реакцията и други;
- Развиване на морално-волеви качества, които се изявяват най-добре в екстремни ситуации: упоритост, издръжливост, смелост, всеотдайност, взаимопомощ, съпричастност;
- Осъзнаване значението на природата за живота на човека и необходимостта от опазването и съхранението ѝ;
- Стимулиране на желание и стремеж към по-често общуване с природата и полагане на грижи за опазването ѝ.

3. СОЦИАЛИЗИРАНЕ НА ДЕЦА СЪС СПЕЦИАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ

Интегрирането на деца със СОП изисква поредица от мерки с оглед създаване на подкрепяща среда за тяхното отглеждане и социализиране, както и възможност за обучение по индивидуални програми. Необходимо е и осигуряването на специалисти, които да работят с тях, както и да насочват педагогите в групите как да се грижат за тези деца. Началото на работата ни в тази насока ще бъде поставено с обучението на педагогическия екип. Те ще бъдат запознати с главните аспекти на тази специфична дейност, които са полезни за отглеждането, развитието и възпитанието на такива деца. През учебната 2020/2021г. няма деца със СОП.

4. ЕВРОИНТЕГРАЦИЯ

Освен, че е важна цел в развитието на българското общество в момента, тя е и важен приоритет при възпитанието на децата в детските градини. Те трябва да осъзнават себе си не само като горди граждани на Република България, но и като част от голяма Европа и от света като цяло.

Много международни организации работят целенасочено по посока преодоляване на различията, породени на расова, гражданска и религиозна основа. Приети са редица документи, най-важния, от които "Конвенция за защита правата на детето", ратифициран и от българското правителство. В унисон с тази Конвенция, децата трябва да се възпитават в посока на осъзнаване правата и задълженията си. Важна насока на нашата работа е да ги научим на толерантност, търпимост, уважение – основни принципи на отношенията между хората по целия свят в новите гражданско общество.

IV. СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ

Дефинирането на целите е подчинено на стремежа към организиране на ефективен възпитателно-образователен процес чрез конкретизиране мястото и съдържанието на основните дейности за осигуряване жизнеспособността и здравето на децата. Важно е търсенето на разнообразни пътища за демократизация и хуманизация на работата с децата, като пълноценно се използват възможностите на сензитивния период за личностното развитие. Изчистването на възпитателно-образователния процес от дидактизъм, скованост и строга регламентираност и съобразяване с детските интереси, желания и възможности ще ориентира обучението към провокиране на мисленето и самостоятелността, към формиране на практически умения и към развитие на личността. Утвърждаването на действени взаимоотношения на детското заведение със семействата, обществеността и училището ще допринесат в голяма степен за осигуряване на необходимите педагогически условия и материално-техническа база за отглеждане и възпитание на децата.

1. ГЛОБАЛНА ЦЕЛ

Наша цел е да помагаме в развитието на капитеца и способностите на децата от детската градина. Чрез ефективна организация на съществуващите ресурси е необходимо да привлечем всички деца като им осигурим привлекателно място в ДГ за развитие на техните способности, чрез качествен възпитателен и образователен процес и спокойствие на техните родители. Тази позиция е отговорност пред учителите. Те трябва да избират адекватна технология спрямо конкретните условия.

2. ПОДЦЕЛИ

2.1. Повишаване качеството на образование в ДГ "Лиляна Димитрова" и постигане на максимално високи резултати при възпитанието и обучението на децата в съответствие с ДОС и динамичните промени в развиващото се демократично общество.

2.2. Формиране на потребности, интереси и нагласи за обучение и самоусъвършенстване през целия живот както при децата, така и при служителите.

2.3. Развиване на физическото, духовното и нравствено здраве на децата, с цел изграждане на физически и морално здрави и дееспособни личности.

2.4. Развитие на потребности, интереси и нагласа за учене през целия живот.

2.5. Осъществяване на партньорство и сътрудничество с родители, други детски заведения, културни, обществени и други институции.

2.6. Възпитаване на децата в дух на толерантност, уважение към другите и утвърждаване на собствената си идентичност.

2.7. Формиране на национално самосъзнание, възпитаване в родолюбие и съпричасност както към националните, така и към глобалните проблеми на човечеството.

2.8. Повишаване мотивацията и удовлетвореността от работата на деца, учители и родители.

V. СТРАТЕГИЧЕСКИ ПРИОРИТЕТИ В ДЕЙНОСТТА НА ДГ „ЛИЛЯНА ДИМИТРОВА“ с. ЕНИЦА

5.1. Стратегически приоритети

5.1.1. Прилагане на образователни технологии с доказана иновативност-работка по минипроекти със съдържателни и действени характеристики; работа по проекти и други.

5.1.2. Стимулиране творческо развитие на децата, на детската игра и познание; създаване на позитивна образователна среда.

5.1.3. Постигане на успешна социализация на детската личност в условията на подготвителната група в училище

5.1.4. Сътрудничество за създаване на поведенчески модели у деца и възрастни за създаване на благоприятна семейна и обществена среда.

5.2. Приоритетни направления в дейността на ДГ" Л. Димитрова" с. Еница:

5.2.1. Непрекъснато повишаване качеството и ефективността на предучилищното образование и възпитание в педагогически ситуации и допълнителни форми на въздействие.

5.2.2. Усъвършенстване системата за постоянното повишаване квалификацията и перманентно обучение на учителите.

5.2.3. Удовлетворяване на специфичните образователни потребности на децата и нарастващата възискателност на родителите. Подобряване на работата с деца с емоционални, интелектуални и физически затруднения.

5.2.4. Осигуряване на сигурност, ред и защита на децата.

5.2.5. Активно и ползотворно взаимодействие с родителската общност.

5.2.6. Осигуряване на широк спектър от допълнителни форми за свободното време на децата и създаване на условия за тяхната публична изява, инициатива и творчество.

5.2.7. Участие в национални и регионални програми и проекти.

VI. СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЪТИЩА ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

- 1.** Изграждане на хуманна, функционална и оптимална образователна среда.
- 2.** Стимулиране развитието на професионалната компетентност на педагогическите екипи, отговаряща на образователните изисквания и потребности.
- 3.** Взаимодействие и сътрудничество със семейството и обществеността.
- 4.** Работа в екип, добра комуникация и споделяне на опит.

VII. ПРИНЦИПИ НА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА СТРАТЕГИЯТА

- 1. Ориентираност към личността** Най-важната задача за нас, е успехът на отделната личност.
- 2. Равен достъп** - Всяко дете постъпило в детското заведение има право да получи качествено образование, което отговаря на нуждите и способностите му.
- 3. Сътрудничество** - Успешната образователна и възпитателна политика се основава на широко участие в сътрудничество с други институции.
- 4. Отговорност** - Всички членове на педагогическата колегия и помошно-обслужващия персонал, ангажирани в образователната, възпитателната и обслужващата дейност, осъществявана в подготвителните групи, носят отговорност за постигане на трайни ефекти с дългосрочно въздействие.
- 5. Гъвкавост** - Образователната и възпитателната дейност да е ориентирана към многообразните личностни потребности и да предоставя възможности за свободен избор на децата.
- 6. Единство в многообразието** - Обучението, подготовката и възпитанието на децата се осъществяват в рамките на единна културно-образователна среда, която създава гаранции за защита и развитие на отделните култури и традиции в рамките на образователната политика на детското заведение и общо културно-езиково пространство.
- 7. Новаторство** - Административното ръководство и педагогическият екип са отворени за възприемане на нови подходи и философии с цел постигане на по-добри резултати в работата им.
- 8. Отчетност** - Всички участници в образователната и възпитателната дейности отговарят и се отчитат за своите действия с цел осигуряване на ефикасност, ефективност и резултатност.

VIII. ДЕЙНОСТИ

- Осъществяване на тесен контакт с родителите с цел получаване на изчерпателна информация за здравословното, физическо и психическото състояние на децата при постъпване и по време на престоя им в детската градина.
- Планиране на подходи и форми за педагогическо въздействие.
- Разпределение на формите на педагогическо въздействие.
- Съвместна дейност с психолог, логопед и ресурсен учител (за деца със СОП)
- Разработване на Механизъм за взаимодействие между участниците в предучилищното образование.

1. Възпитателно-образователни дейности.

1.1. Подходи на педагогическо взаимодействие

- **Личностно-хуманен** - детето да се приема като значима личност - с уважение и достойнство; приемане на детето такова, каквото е; човечно отношение към него- оказване на обич и подкрепа; съобразяване с потребностите и интересите на детето като субект; подпомагане на детето в изграждане на позитивен Аз-образ.
- **Индивидуален** - съобразяване с уникалността на всяко дете, с неговия собствен темп на развитие и сензитивност; опознаване на силните му страни, върху които да се изгради педагогическото взаимодействие.
- **Дейностен** - на детето да се осигурява активна позиция чрез участие в разнообразни дейности с подходящо физическо, емоционално и интелектуално натоварване; стимулиране на контакти и общуване в различни формални и неформални обединения;
- **Ситуационен** - да се създават специално организирани ситуации и да се използват непреднамерено възникващите, за да се постави всяко дете в благоприятна позиция, осигуряваща неговото емоционално и интелектуално благополучие.
- **Комплексен** - всички главни и подпомагащи социално-педагогически фактори да действат като взаимно допълващи се за осигуряване на пълноценен живот на децата; цялостното поведение на детето да протича в социален контекст в среда на положително настроени връстници и възрастни.

1.2. Форми на педагогическо въздействие:

- **Основна форма** - педагогическа ситуация, която протича предимно под формата на игра. Педагогическата ситуация се организира само през учебно време и осигуряват постигане на компетеции, определени от Държавен образователен стандарт за предучилищно образование. В ДГ"Лиляна Димитрова" ще се провеждат основни форми на педагогическо въздействие по следните Образователни направления:
  - **Български език и литература** - Съдържанието на образователното направление е структурирано в шест образователни ядра: *Свързана реч, Речник, Граматически правила реч, Зеукова култура, Възприемане на литературно произведение и Пресъздаване на литературно произведение.*
  - **Математика** - Обемът на съдържанието по образователното направление е систематизирани в пет образователни ядра: *Количествени отношения, Измерване, Пространствени отношения, Времеви отношения, Геометрични фигури и форми.*
  - **Околен свят** - Съдържанието на образователното направление е структурирано в четири образователни ядра: *Самоутвърждаване и общуване с околните, Социална и здравословна среда, Светът на природата и неговото опазване и Културни и национални ценности.*
  - **Изобразително изкуство** - Чрез организираната и системна работа по образователното направление децата развиват своите познавателни и изобразителни умения в три основни ядра: *Художествено възприемане, Изобразителни материали и техники и Изобразително творчество.*

- **Музика** - Обемът на съдържанието по образователното направление е систематизирани в четири основни ядра: *Възприемане, Възпроизвеждане, Музика и игра и Елементи на музикалната изразност.*
- **Конструиране и технологии** - Обемът на съдържанието по образователното направление е систематизирани в четири основни ядра: *Конструиране и моделиране, Обработване на материали, съединяване и свързване, Грижи и инициативност, Техника.*
- **Физическа култура** - Съдържанието на образователното направление е структурирано в четири образователни ядра: *Естествено приложна двигателна дейност, Спортно-подготовителна двигателна дейност, Физическа дееспособност, Игрова двигателна дейност.*

➤ **Допълнителни форми на педагогическо въздействие:**

- Игри - *Театрални, Конструктивни, Сюжетно-ролеви, Подвижни, Музикални и др.*
- Утринна гимнастика;
- Творчески занимания по интереси;
- Празници и развлечения в ДГ;
- Културно-развлекателни екскурзии - посещения на театрални постановки, изложби;
- Разходки и екскурзии сред природата;
- Формиране на битови, здравни, хигиенни и навици;
- Формиране на етични форми на общуване;
- Групова работа с психолог, базирана на принципите на Приказкотерапията.
- Групова работа с психолог за изграждане на позитивни междуличностни взаимоотношения и екипна работа.

1. 3. Разпределение на формите на педагогическо въздействие:

Предучилищното образование се организира в учебни години. Учебната година в предучилищното образование започва на 15 септември и завършва на 31 май на следващата календарна година.

Учебното време се организира в учебни седмици и в учебни дни.

Учебната седмица е с продължителност пет учебни дни и съвпада с работната седмица. В случай на разместяване на почивните дни през годината на основание чл. 154, ал. 2 от Кодекса на труда обявените почивни дни са неучебни, съответно обявените работни дни са учебни за децата. Учебният ден включва основните и допълнителните форми на педагогическо взаимодействие, както и време за почивка и самостоятелни дейности по избор на детето.

В ДГ "Лилияна Димитрова" предучилищното образование се осъществява при целодневна организация. Целодневната организация осигурява възпитание, социализация, обучение и отглеждане на децата в рамките на 12 последователни астрономически часа на ден през учебната година.

Началният час на сутрешния прием и крайният час на изпращането на децата за деня се определят с Правилника за дейността на детската градина.

В целодневна организация в учебното време се редуват основни и допълнителни, а в неучебното време – само допълнителни форми на педагогическо взаимодействие, като се осигуряват и:

- условия и време за игра и почивка, включително следобеден сън;

- условия и време за хранене – сутрешна закуска, обяд, и две задължителни подкрепителни закуски;
- дейности по избор на детето;

Учителите в групата определят редуването на формите на педагогическо взаимодействие и организират деня на детето в предучилищното образование. Конкретното разпределение на педагогическите ситуации по образователни направления се осъществява в годишно и седмично разпределение. За първа разновъзрастова група / 3-4г./ и за втора разновъзрастова група ПГ / 5-6г./ ще използваме тематичното разпределение от образователната система „Вики и Ники“ на издателство „КЛЕТ БЪЛГАРИЯ“ с подходящи дейности по съответните теми.

Броят на педагогическите ситуации и образователните направления, по които те ще се провеждат са, както следва:

- За разновъзрастова група (3-4годишни) - общ седмичен брой - 17;
  - Български език и литература – 2 + 2 допълнителни ситуации
  - Математика - 2
  - Околен свят - 2
  - Музика - 2
  - Изобразително изкуство - 2
  - Конструиране и технологии - 2
  - Физическа култура - 3
- За разновъзрастова група (5-бгодишни) - общ седмичен брой – 19;
  - Български език и литература – 3 + 2 допълнителни ситуации
  - Математика - 3
  - Околен свят - 2
  - Музика - 2
  - Изобразително изкуство - 2
  - Конструиране и технологии - 2
  - Физическа култура – 3

През учебната 2020/2021г. в ДГ са планирани и ситуации по БДП, които са заложени в тематичните разпределения в ОН „Околен свят“ и ОН „Конструиране и технологии“ и ще се реализират по определен график. Броят на ситуацията по БДП са разпределени по групи, както следва:

1. Първа разновъзрастова група / 3-4г./ - по 5 ситуации годишно;
2. Втора разновъзрастова група / 5-6г./ - по 7 ситуации годишно;

Учебните седмици са 36 на брой, но по време на ваканциите се повтарят темите от предходната седмица за затвърдяване на знанията и уменията на децата.

Продължителността на една педагогическа ситуация по преценка на учителя е от 15 до 20 минути за разновъзрастова група / 3-4г./.

Продължителността на една педагогическа ситуация по преценка на учителя е от 20 до 30 минути за разновъзрастова група / 5-6г./.

Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се организират от учителя на групата извън времето за провеждане на педагогически ситуации.

ДФ се провеждат както в учебно време, така и в неучебно време. Те се планират по преценка на учителите в съответствие с програмната система.

1.4. Проследяване на резултатите от предучилищното образование

- Проследяването на постиженията на детето се осъществява от учителите на съответната група в началото и в края на учебното време по образователните направления.
- Резултатите от проследяването на постиженията на детето се вписват в дневника на групата.
- След изпълнение на дейностите по ал. 1 учителите информират родителите за индивидуалните постижения на детето.
- В хода на предучилищното образование постиженията на детето се отразяват в портфолио.
- Съдържанието на портфолиото се определя с Правилника за дейността на училището. В края на предучилищното образование с цел осигуряване на продължаващо взаимодействие между родителите и образователните институции портфолиото им се предава.
- В 14-дневен срок преди края на учебното време учителят на съответната подготвителна група установява готовността на детето за училище, като отчита физическото, познавателното, езиковото, социалното и емоционалното му развитие.
- Детската градина, издава удостоверение за задължително предучилищно образование за децата от подготвителната група в края на предучилищното образование.
- Удостоверието за задължително предучилищно образование се издава в срок до седем дни след края на съответната учебна година и описва готовността на детето за постъпване в първи клас и е в съответствие с очакваните резултати.
- В удостоверието може да се правят препоръки за насърчаване и мотивиране за участие на детето в допълнителни дейности и/или за включването му в допълнителна подкрепа за личностно развитие.
- Когато здравословното състояние на детето не позволява постъпване в първи клас и в удостоверието са направени препоръки за включването му в допълнителна подкрепа за личностно развитие, началото на училищното образование за това дете може да се отложи с една учебна година при условия и по ред, определени в държавния образователен стандарт за приобщаващо образование.

1.5. Механизъм за взаимодействие между участниците в предучилищното образование.

Предучилищното образование като процес на възпитание, социализация и обучение на децата се осъществява при взаимодействие и сътрудничество с родителите и други институции.

➤ Връзки с родителите

Родителите са участници и партньори в предучилищното образование заедно с децата, учителите, директора и другите педагогически специалисти. Сътрудничеството и взаимодействието между учителите, директора и другите педагогически специалисти и родителите създават условия за постигане на целите на учебно-възпитателния процес, както и за формиране на положително отношение към детската градина и мотивация за учене. Взаимоотношения между семейството и детската градина трябва да са изградени върху основата на взаимно доверие, разбиране, взаимно уважение, непрекъснат диалог за практическо реализиране на общите възпитателни цели. Тясното взаимодействие между семейството и училище ще даде възможност за повишаване ефективността на учебно-възпитателния процес. Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и детската градина, се осъществяват при условия и по ред, определени с Правилника за дейността на ДГ, чрез:

- Индивидуални срещи в удобно за двете страни време;

- Родителски срещи;
- Проучване желанията и мненията на родителите;
Поддържане на родителски кътове с информация за работата в групата и индивидуалните постижения на всяко дете;
- Провеждане на открыти моменти;
- Присъствие и участие на родителите в процеса на предучилищното образование;
- Повишаване на родителската активност чрез участие в дейностите, осъществявани в детската градина;
- Съвместна работа с Родителският актив;
- Други форми за комуникация.

➤ Външни връзки

- Срещи с лекари, психолози и специалисти в различни области за отговори на въпроси, поставени от родители;
- Връзки с фондации, агенции и други институции с цел търсене на възможности за изяви на деца със заложби в различните видове изкуства.
- Създаване и поддържане на трайни връзки с институции и организации, подпомагащи дейността на детската градина:
  - ✓ Общински център за психологическа подкрепа и личностно развитие;
  - ✓ РУО гр. Плевен и Община Кнежа;
  - ✓ Дирекция Превенции;
  - ✓ Дирекция;
  - ✓ Дирекция „Социално подпомагане”, Отдел „Закрила на детето”.

Програмната система за развитие на ДГ „Лиляна Димитрова” с. Еница е приета на педагогически съвет с Протокол № 4 / 14.09.2020г. и е утвърдена от директора със Заповед № 124 / 14.09.2020г.